

Místo tkalce báňským inženýrem

Výroční vzpomínka na lhenického rodáka

V květnu před stošedesáti lety to po ránu ještě šlo, ale jedenáctá rozhodla a zas lilo jako z konve. Ale zkušení lheničtí hospodáři si mnuli ruce. Vždyť májová vlažička, poroste travička, májový deštiček, poroste chlebiček. Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta - to je v peckářském kraji prvořadá věc.

Jen u Mayerů to bylo jinak. Tam na svátek prostředního ledového mužička ani nevzdechli. Měli úplně jinou starost. Děti ze seknice ven, do běla vydrhnutá podlaha jen svítila. No a protože hromada čistých prostěradel, horká voda i porodní bába byly na místě, všechno dobře dopadlo. **V chalupě se 13. května 1839 narodil budoucí báňský inženýr, doktor montánních (hornických) věd honoris causa, manažer a vrchní inspektor všech dolů Severní dráhy Ferdinandovy - Jan Mayer.** Přišel na svět ve znamení Býka, takže jeho šťastným kamenem měl být achát. Ale on si zamiloval černé zlato – kamenné uhlí.

Pracoval pro lidi v době, kdy ještě neplatilo – já jsem horník a kdo je víc! Projektoval báňské záchranné stanice, prosadil založení prvního hornického hasičského sboru v ostravsko-karvinském revíru. Na dole Vilém zřídil pokusnou štolu a laboratoř, která byla prvním zařízením toho druhu v celé monarchii. Objevil tam a vyzkoušel nové způsoby větrání uhelných dolů, kde hrozily třeskavé plyny.

Také se podílel na konstrukci nového účinného typu dýchacího přístroje. Mechanizoval důlní práce užitím kompresorů a šramaček. Jako první v Rakousku-Uhersku zavedl ocelovou důlní výstroj místo dřevěné, používání železných důlních vozíků a plno jiných zlepšení. Své zkušenosti zpracovával i literárně, soupis jeho prací má přes 50 položek.

Od r. 1907 působil jako zkušební komisař pro státní zkoušky z hornictví na Vysoké škole báňské v Příbrami. Ta mu udělila čestný doktorát montánních věd. V penzi byl od 1.11.1909 a do hornického nebe odešel dne 18.června 1917, kdy zemřel v Moravské Ostravě (dnes m.č. Ostravy). Pamětníci zaznamenali, že c.k. horní rada Jan Mayer byl zkrátka dobrý Čech.

Tkalcovský rod Mayerů je v záznamech nejstarší lhenické matriky uveden poprvé k datu 4. února 1703. Kolébkou rodu je však šumavská Horní Planá.

Miloslav Trnka